

Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri-II Dr. Öğr. Üyesi Engin SARI

8. Hafta Nitel Arařtırmalarda Veri
Çözümleme

- Nitel verinin çözümlenmesinde çeşitlilik
- Verinin oluşturulması, yorumlanması, anlamlandırılması
- Çeşitlilik fakat özen ve disiplin
- Temel zorluk çözümlenmenin iyi formüle edilememesi
- Çözümleme yönteminin açık olması

- Gözlem ve görüşme notları, transkripsiyonlar, yazılı ya da görsel belgeler...
- Araştırma sorusuna cevap vermek...

- Nitel araştırmalar açısından, veri toplamada olduğu gibi çözümlemede de çeşitlilik vardır.

Nitel verilerin çözümlemesinde sıkça kullanılan bir yöntem, **özümleyici tümevarım**dır.

Bunun için kullanılan analiz tekniği **kodlama**'dır

- Çözümleyici tümevarım: kavram ve fikirleri geliştirmek için olaylar arasındaki benzerlikleri sistemli olarak incelemek

- 1- açıklanacak olgunun başlangıç tanımı yapılır
- 2- bu olgunun bazı görümleri, olası açıklayıcı özellikleri sıralanır
- 3- olaylar arasındaki ortak etkenlerin belirlenmesine göre tasarlanmış, veriden çıkan bir varsayımsal açıklama geliştirilir
- 4- diğer olaylar hipotezi sınamak için araştırılır
- 5- eğer hipotez yeni olaylara uymuyor, hipotez yeniden oluşturulur ve olgu yeniden tanımlanır
- 6- hipotez oluşturma ve yeniden tanımlama işlemi, geçerliliğin teyit edilmesi, yani hipotez doğrulana kadar devam eder.

- Aşkın gerçekçilik:
- Veri toplama
- verileri betimleme
- verilerin azatılması: düzenleme, bölme, özetleme
- Sonuç: Doğrulama/Soruyu Cevaplama

- Kodlama:
- Niteliksel çözümlenmede ilk adımdır.
- Verilerdeki düzenlilikleri keşfetmeye yönelik bir çözümlenme işlemidir.
- Kodlama, etiket, isim ve nitelemedir.
- Tek bir kelime de olabilir, bir tamlama da...
- Etiketleme kategorilendirme işlemidir.

- İki tür kod vardır
- A) betimleyici kodlar (özetleyici kodlar)
- B) çıkarım kodları (yorumlayıcı kodlar):
betimleyici kodları bir araya getiren daha soyut kodlar

- Verileri kod atfetmede iki uç:
- Yapılandırılmış – yapılandırılmamış kodlama
- Yapılandırılmış: önceden belirlenmiş kodlama çerçeveleri (şablonu)
- Yapılandırılmamış: verilerin ilk kodları belirlemesine izin vermek

- Çözümleme olarak not alma:
- Kodlama yapılırken akla gelen fikirlerin not alınmasını ifade eder
- Kodlar ve kodlar arası ilişkiler hakkında akla gelenlerin not edilmesi
- Notlar, kuramsal, yöntembilimsel ve kişisel olabilir...
- Notlar basitçe veriyi betimlemez, kavramsal bir içeriğe sahiptir

- Not alma, kodlamalardan önermeler geliřtirmeye giden yolda bir ařamadır.

Nitel Çözümleme modeli

- Azaltma, sunum, sonuç çıkarma: üç bileşen
- Kodlama, not alma, öneri geliştirme: üç işlem
- Soyutlama:
- Göstergeler—1. kavramsal düzey– 2. kavramsal düzey
- Görgül veri parçasının hangi kavrama işaret ettiğini sürekli olarak sorgulamak

- Bir kavramı anlamının yolu, ondaki değişimi incelemekten geçer
- Bunun için özelliklerini belirlemek ve karşılaştırmak